

Taituské Pol viyaan nyéngaa

Taale ani kundi ma vé

Taitus dé Juda du yamba wa. Jisasna jémbaamba yaalandén sapak wa Polale Jisasna kundi kure yéndékwa jémbaa sékét yambérén. Kukmba Pol yaasékatakandéka Taitus Krit ailanmba yaréte Jisasna jémbaamba yaalan du dakwaké kurkale véte kureréndén. Wunga vékulakanangwa.

Taale kwaakwa kundi anga wa. De Kritséna yapaté yékun yamba wa. Wungaké du Jisasna jémbaamba yaalan du dakwana néma du témuké mawulé ye wa yéku yapaté male ma yaténdék. Kukmba Pol Taitusét wandén, de aanyapa du dakwat, naléwuré biyaku dunyansat, nak dumba jémbaa yakwa du dakwat waak yéku yapatéké det yakwasnyéndénngé.

Kukmba kwaakwa kundi anga wa. Taitus ma yakwasnyéndék de du dakwa nakurakmawulé yate nak du dakwat kurkale yate, waaru waariyakapuk yate yékunmba yaréndarénngé.

---

1 ¹⁻⁴ Méno Taitus, wuné Pol ani nyéngaa viyaatakawutéka ménéké. Wuné Gotna jémbaa yakwa du téte Jisas Kraisna kundi kure yaakwa du téte wa ménéké viyaatakawutéka. Talimba méné wuna kundi vékutake Jisas Kraisna jémbaamba yaale bulaa wuna nyaan pulak wa yatéménéngwa. Wuna nyaan, aana Néman Duna yémba ménat wawutéka. Got wandén du dakwa déké yékunmba vékulakate, apa yate déké ras waak yékunmba vékulakandarénngé, wa det wawutéka. De yéku mawulé vékute Gotna kundi vékute yéku kundi vékuséknandarénngé, wa wawutéka det. Wani jémbaa yate anga wawutéka: Nané kulémawulé kéraae apapu apapu yékunmba tépékaa-kanangwa. Nané yéku mawulé vékute wani muséké kaavéré-kanangwa. Naawutéka. Got yéku kundi male wa wandékwa. Papukundi yamba wandékwe wa. Talimba ani kápmaa yakapuk yaréndén sapak Got wa wandén, kulémawulé kéraae yékunmba yatépékananénngé. Got wandén sapak wa déku du wani muséké kundi kwayéndarén. Kwayéndéka du dakwa kulémawulé kéraae yékunmba tépékaaké yandakwanngé wa wani kundi vékudarén. Got wunat waak wandén, wani kundi wawuténgé. Dé

nanat yékun yandékwa. Yandu nané yékunmba tépékaa-kanangwa apapu apapu. Déku jémbaa yate wa déku kundi wawutékwa.

Nana aapa Got ménéké sémbéaraa yate ménat yékun yate, yéku mawulé kwayéte, nanat Satanna taambamba kéraakwa du Krai Jisas wunga male yandu, méné yékunmba yatékaménéngwa. Gorét wunga waatakuwutékwa.

⁵Talimba wawutéka méné Krit waandakwa taalémba yaréménénga méné yaasékatake yéwutén. Méné jémbaa ras waak yaménu deku kapérandi mawulé yékun yandénngé, wa wunga yawutén. Méné waménu akwi gaayémba de néma du ras Krai Jisna jémbaamba yaalan du dakwaké yékunmba vékandakwa. Talimba ménale yatéte ménat wa wawutén, wunga waménénngé.

⁶Wani néma dunyansé anga ma yaténdaré. Akwi du dakwana ménimba yékunmba ma téndaré. Kapérandi musé katik yaké daré. De taakwa nakurak nakurak yénga kéraandaru. Deku nyambalé Krai Jisaské yékunmba ma vékulakandarék. Deku nyambalé aasa aapana kundi ma vékandarék. Vékite yéku mawulé vékite yékunmba ma téndaru, akwi du dakwana ménimba. Wunga téte wani du néma du rakandakwa. ⁷Wani néma du Gotna du dakwaké yékunmba ma véndaré. Véte yéku musé yakwa du tékandakwa. Kapérandi mawulé katik vékuké daré. De deku yé katik kavérékngé daré. Bari rakarka katik yaké daré. Waangété kulak kate waangété katik yaké daré. Waariyaké mawulé katik yaké daré. Apapu apapu yéwaa kéraaké katik vékulakaké daré.

⁸Nak gaayémba yaan du deku gaayét yaandaru det kakému kwayéte, kwaandakwa gaa waak ma kwayéndaré. Yéku mawulé vékite yéku jémbaa ma yandarék. Deku mawulé yékunmba ma téndu. Yéku kundi male ma wandaré. Gotna kundi yékunmba ma vékuté-pékaandarék. Kapérandi musé yakapuk yamuké, deku mawulé deku sépéké yékunmba ma véndaru. ⁹Yakwasnyénanén kundi yékunmba ma vékandarék. Vékite wani yéku kundi katik yaasékaké daré. Wunga yate yéku kundi du dakwat kwayéndaru deku mawulé yékunmba tékandékwa. Wani kundiké kuk kwayékwa du dakwat waak ma wandaru, deku kapérandi mawuléké vékusék-ndarénngé.

Krit waandakwa taalémba paapu yakwa du késépéri yaténdakwa

¹⁰Bulaa némaamba du néma duna kundi yamba vékundakwe wa. Wani du wa wakwa, “Jisna Krai jémbaamba yaalan du dakwa Judana apakundi ma vékandarék. Wunga mawulé yanangwa.” Wunga wate néma duna kundi vékukapuk yate, baka kundi bulte, wa papukundi wandakwa. Papukundi wandaka nak du dakwa deku kundi vékundaka wa deku mawulé kapére yandékwa. ¹¹Wani du baka kundi bulte yéwaa kéraaké wa papukundi wandakwa. Wunga yate wa kapérandi musé

yandakwa. Got wani kundiké kalik yandékwa. De kapérandi musé yandaka némaamba du dakwa deku kémale deku mawulé kapérandi yandékwa. Méné det ma waménék, wani papukundi yaasékamuké. ¹²Talimba Krit du nak, deku jémbaaké vékusékte wandén, “Krit dunyansé anga yaténdakwa. Papukundi wapékate, jémbaa yamuké saalakute, waaléwasa yakwa pulak kapérandi mawulé vékuté-pékaate de némaamba kakémat véte génte wa bari bari kandakwa. Wunga yate kapérandi musé yandakwa.” Naandén.

¹³Yi wan wanana wa. Méné wani kundiké vékulakate det némaanmba ma waménu, wunga yakapuk yandarénggé. Waménu yéku mawulé vékute apa yate Jisas Kraiské nakapuk yékunmba vékulaka-kandakwa. ¹⁴Det waménu de Judana sarésapé yaasékakandakwa. Papukundi waak yaaséka-kandakwa. Du ras yéku kundiké kuk kwayéte papukundi wandakwa. Ména du dakwat némaanmba ma waménu de wani papukundi yaaséka-kandakwa.

¹⁵Du dakwa ras Jisas Kraiské vékulakate yéku mawulé vékundakwa. Vékute ani kékpaamba tékwa muséké vékulakandaka deku mawulé yékunmba téndékwa. Du dakwa ras Jisas Kraiské vékulakakapuk yate kapérandi mawulé vékundakwa. Yate ani kékpaamba tékwa muséké vékulakandaka deku mawulé kapére tékwa. Téndéka wandakwa, “Yéku musé yamba te wa.” ¹⁶Wunga wate ani kundi waak wandakwa, “Nané Gorké vékuséknangwa wa.” Wunga wate paapu yandakwa. Paapu yate kapérandi musé yandaka nané det véte vékuséknangwa. De Got yamba vékuséknakwe wa. Deku mawulé kapére ye téndéka wa kapérandi musé yandakwa. Gotna kundi vékukapuk yate wa yéku jémbaa yaké yapatindakwa.

Aanyapa du dakwa

2 ¹Nané ménat Krai Jisasna kundi wa yakwasnyénanén. Méné déku jémbaamba yaalan du dakwat wani yéku kundi ma kwayéménék. Wani papukundi wakwa du pulak waké yambak.

²Aanyapa dunyansat anga ma wa: Guné yéku mawulé vékute yékunmba ma yaréngunék. Guna mawulé, kwaminyan, sépéké yékunmba ma véngunék. Guné Krai Jisaské yékunmba vékulakate, du dakwaké néma mawulé yate, kaangél kutte apa yate yékunmba ma yaréngunék.

³Aanyapa dakwat anga ma wa: Gorké apapu apapu vékulakate yékunmba ma yaréngunék. Nak du dakwaké papukundi waké yambak. Waangété kulak kate waangété yaké yambak. Naléwuré biyaku dakwat yéku jémbaaké ma yakwasnyéngunu. Wunga ma waménék aanyapa dakwat. ⁴Naléwuré biyaku dakwat yéku jémbaaké yakwasnyéndaru de deku du, nyambaléké waak, néma mawulé yakandakwa. ⁵De aanyapa dakwana kundi vékute, kapérandi musé yakapuk yamuké deku mawulé

deku sèpèké yékunmba véte, nak duké yékapuk yate, yéku mawulé vékute ma yékunmba yaténdarék. Wunga yatéte deku jémbaa yékunmba yakandakwa. Deku duna kundi vékukandakwa. Wunga yandaru akwi du dakwa det véte Gotna kundiké kapérandi kundi katik waké daré.

Naléwuré biyaku dunyan

⁶Naléwuré biyaku dunyansat anga ma wa: Kapérandi musé yakapuk yamuké, guna mawulé guna sèpèké ma yékunmba véngunék. Wunga ma wa det.

⁷Méné yéku jémbaa ma yaménék. Yaménu de ménat véte, yaménéngwa pulak yakandakwa. Méné det Gotna jémbaaké yakwasnyéte yéku kundi male ma waménu. Papukundi waké yambak. ⁸Nané yéku kundi male wa wanangwa. Méné wani yéku kundi ma waménu nana maama du dakwana ménimba téte, nanéké kapérandi kundi waké ye, nékéti yakandakwa. Nékéti yate nanéké kapérandi kundi katik waké daré.

Nak dumba jémbaa yakwa du dakwa

⁹Nak dumba jémbaa yakwa du dakwat anga ma wa: Guna néma duna kundi ma kurkale vékungunék apapu apapu. Kurkale vékute wandakwa pulak jémbaa ma yékunmba yangunék. Dele waaruké yambak. ¹⁰Deku musé sél yaké yambak. Nanat yékun yakwa du Gorké vékulakate yéku jémbaa yangunu véte wakandakwa, “De yéku du dakwa wa. Gotna kundi vékute wa yéku jémbaa yandakwa. Gotna kundi wan yéku kundi wa.” Naakandakwa. Wunga ma waménu, nak dumba jémbaa yakwa du dakwat.

Nané ma yéku mawulé vékute kurkale yatéte

Krais yaaké yakwa nyaaké kaavérékwak

¹¹Got akwi du dakwaké sémbéraa yate wandéka wa déku nyaan gaayandén, nané yékunmba tépékaa-nanénggé apapu apapu. Got nanat wunga yékun yandénnggé wa vékuséknangwa. ¹²Talimba nané Gotna kundi vékukapuk yatéte, kapérandi mawulé vékute, ani kèpmaamba tékwa muséké wa néma mawulé yaténanén. Bulaa Got nanat yékun yate wa nanat yakwasnyéndékwa ani muséké. Bulaa nané nana mawulé, kwaminyan, sèpèké ma yékunmba véte, yéku mawulé vékute, Gorké vékulakate, déku kundi vékuté-pékaakwak. Talimba yananén pulak nakapuk katik yaké nané. ¹³Wunga yate Néman Du Got yaaké yakwa nyaaké kaavéréngwa. Wani nyaa nanat yékun yakwa du Jisas Krais nyaa véte kaalékwa pulak ye randu nané mawulé tawulé yate dé vékanangwa. ¹⁴Talimba nané Satanna taambamba kéraamuké wa nanéké kiyaandén. Nana kapérandi mawulé yaasékatake, kulémawulé kéraae déku du dakwa yatéte, yéku mawulé vékute, yéku jémbaa yaké néma mawulé yananénggé, wa nanéké kiyaandén.

¹⁵Wani kundi ma waménu, ména du dakwat. Méné néma du rate det némaanmba ma waménu, deku kapérandi mawulé yaasékatake yéku mawulé yandarénngé. De ména kundi vékudarénngé mawulé wa yawutékwa. De ména kundiké kuk kwayémuké kalik yawutékwa.

Nané apa yate yéku yapaté ma yakwak

3 ¹Méné Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du dakwaké wa véménéngwa. Ani kundi det ma waménu: Guné gavmanna kundi vékute gavmanna jémbaa yakwa duna kundi waak ma véku. Vékute wandakwa pulak ma yangunék. Akwi yéku jémbaa yaké ma vékulakangunék. ²Nak du dakwaké kapérandi kundi waké yambak. Yakélak yatéte akwi du dakwaké mawulé yate, det waarukapuk yate, yékunmba ma téngunék. Det wunga ma wa.

³Talimba nané Jisas Kraisna jémbaamba yaalakapuk ye kapérandi mawulé vékute, Gotna kundi vékukapuk yate, papukundi vékute, kapérandi musé yaténanén. Nana kapérandi mawulé vékute nana sépéké male vékulakananga késpulak nakpulak kapérandi musé wa nanat gin. Nané du dakwat yaavan kurké mawulé yananga nana mawulé deku muséké génén. De nanéké kalik yandaka nané deké kalik yananén.

⁴Nané wani kapérandi musé yate sépélak aapélak yaténanga nanat yékun yakwa du Got nanéké sémbéraa ye, nanéké néma mawulé yate, wa nanat yékun yandén. ⁵Yananén yéku jémbaat ve dé nanat yékun yak kapuk? Yamba wa. Got déku mawulémba vékulakate nanéké sémbéraa yate wa nanat baka yékun yandén. Nanat yékun yate, yananén kapérandi mawulé yakwasnyé-putindéka déku Yaamambi wa nanat kulémawulé tiyaandéka kulémawulé kéraae yékunmba tépékaanangwa.

⁶Jisas Krais nanat yékun yandén. Yékun yandéka nané déku du dakwa ténanga Got déku Yaamambi tiyaandéka apamama ye nana mawulémba wulaandén. Wulaae randékwa. ⁷Jisas Krais nanéké sémbéraa yate nanat baka yékun yandékwa. Yékun yandékwanngé, Got nanat véte nanéké wakandékwa, “De wan yéku musé yakwa du dakwa wa.” Wunga wandu kulémawulé kéraae yékunmba yatépéka-kanangwa apapu apapu. Wunga yatépékaké yanangwanngé vékulakate wa yéku mawulé vékute kaavéréngwa.

⁸Yi wan wanana wa. Méné wani kundi némaanmba ma waménék. Wunga mawulé yawutékwa. Némaanmba waménu Gorké yékunmba vékulakakwa du dakwa yéku mawulé vékute yéku jémbaa ma yapékandaru. Wawutén kundi wan yéku kundi wa. Du dakwa wani kundi vékute yékunmba tékandakwa.

⁹Méné nak duwale baka kundi bulkapuk yate dele waaruké yambak. Dele gwaal waaranga maandéka bakamuna yéké kundi bultépékaaké yambak. Det waaru waariyaké yambak. Waaruké yambak, nané Judana apakundiké. Wunga waaruménu, wa ména mawulé kapére yakandékwa.

¹⁰Du nak waarupékaké mawulé yandan, wa de déku kundi vékute késmawulé nakmawulé yakandakwa. Wunga yate yékunmba katik téké daré. Wani duwat ma waménék, wani kundi yaasékandénngé. Waménu ména kundi vékukapuk yandu, dat nakapuk ma waménu, déku kundi yaasékandénngé. Waménu ména kundi vékukapuk yandu, dat ma kuk kwayéménu. ¹¹Wani du kapérandi mawulé vékute kapérandi musé yate sépélak aapélak wa yatékandékwa. Yaténu méné véte déké vékusék-ngaménéngwa. Vékusékte dat ma kuk kwayé.

Deké mawulé yandakwa

¹²Du vétik Artemas ambét Tikikus wunale yatémbérékwa. Wawutu nak ménéké yékandékwa. Ye saambakndu wunéké bari ma yaaménu. Maas viyaakwa sapak Nikopolismba yatékawutékwa. Wani gaayét ma yaaménu. ¹³Apolos ambét apakundiké vékusékingwa du Senasét kakému ma kwayéménu, yaambumba yémbéru kaandé yandu kambéra kakému. Kwayéménu kure yékunmba yékambérékwa.

¹⁴Jisas Kraisna jémbaamba yaalan nana du dakwa de nak du dakwat yékun yate yéku jémbaa ma yandarék. Yate musé kurerékapuk yakwa du dakwat musé kwayékandakwa. Nana du dakwa wani yéku jémbaa yandarénngé wa mawulé yawutékwa. Nana du dakwa baka yatémuké kalik yawutékwa.

¹⁵Wunale tékwa du dakwa ménéké mawulé yandakwa. Yate wandaka wa ménat wawutékwa. Ménale tékwa du dakwa Gorké yékunmba vékulakate nanéké néma mawulé yandakwa. Méné det anga ma waménu, “Pol béré gunéké mawulé yandakwa.” Naa.

Got gunéké sémbéraa yate gunat yékun yandénngé dat waatakuwutékwa.

Wani kundi a wasékéyakwutékwa.